

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10380 af 20/02/2006 (Gældende)

Klage over, at der blev givet Morfin, selv om patienten ikke kunne tåle dette

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
Patientklagenævnet, j.nr. 0552322

Klage over, at der blev givet Morfin, selv om patienten ikke kunne tåle dette

Resumé

En 52-årig mand havde siden 1998 haft symptomer på forkalkning i blodårerne til hjertet med åndenød og smerter i brystet ved anstrengelse. Han var i livslang blodfortyndende behandling, idet han flere gange havde haft blodpropper i benet og hjertet.

Den 22. november 2004 blev patienten indlagt på hjertemedicinsk afdeling, på grund af tiltagende gener i form af åndenød og smerter ved anstrengelse. Dagen efter blev der foretaget en ballonudvidelse af forsnævringer på to blodkar. På grund af stærke smerter i brystet blev der ordineret injektion Morfin 5 mg.

Den følgende dag havde patienten atter tiltagende smerter i brystet, og der blev iværksat behandling med blandt andet Nitroglycerin. Da dette ikke hjalp, blev der ordineret behandling med morfinpræparatet Petidin. Om aftenen og natten fik patienten kvalme og opkastninger, der blev forsøgt behandlet med kvalmestillende præparater.

Der blev klaget over, at der blev ordineret samt givet Morfin, på trods af, at det fremgik af journalen, at patienten ikke kunne tåle Morfin.

Nævnet fandt ikke grundlag for at kritisere lægerne og sygeplejerskerne, idet det efter nævnets opfattelse var i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard at ordinere Morfin, på trods af, at der i journalen stod, at patienten ikke kunne tåle dette. Nævnet lagde herved vægt på, at patienten havde stærke smerter, og at den hidtidige behandling med Nitroglycerin ikke havde haft nogen effekt.

Nævnet oplyste, at smerter i forbindelse med en svær hjertesygdom i form af forkalkning i blodårerne til hjertet kunne være meget kraftige og behandling med stærkere smertestillende Morfin eller morfinlignende præparater var næsten uundgåelig. Det var velkendt, at morfinpræparater hos nogle patienter gav anledning til kvalme og opkastninger. Dette skyldtes ikke en allergisk reaktion, men måtte betragtes som en uønsket bivirkning af behandlingen. Når morfinpræparatet blev givet ind i åren, var det almindeligt, at en uønsket virkning optrådte umiddelbart. Det var også velkendt, at disse uønskede virkninger hos den samme patient kunne være til stede for ét morfinpræparat, og ikke for et andet.

Videre oplyste nævnet, at der ved for eksempel truende blodpropper i hjertet (hjerteinfarkt) og ved ballonbehandlinger på kranspulsårene kunne opstå ganske svære smerter på grund af svær iltmangel i hjertemusklen. Sådanne smerter havde tendens til at forværre tilstanden, idet de øgede behovet for ilt, hvis ikke de blev behandlet tilstrækkeligt og hurtigt. Derfor var det i sådanne situationer sædvanligt at anvende morfinpræparater, hvis ikke almindelig behandling som for eksempel Nitroglycerin har haft effekt. Endelig oplyste nævnet, at man sædvanligvis valgte at give Morfin, selvom en patient ikke tålte Morfin. Dette skyldtes, at der ikke var tale om en allergisk reaktion, og at de eventuelle bivirkninger der sædvanligvis opstod, kunne modvirkes med kvalmestillende medicin.